

Öntözésfejlesztési és vízfelhasználás

hatékonyságát javító

mezőgazdasági üzemen belüli beruházás

Célkitűzések

A piacorientáltság fokozása és a gazdaságok versenyképességének növelése rövid és hosszú távon egyaránt, többek között oly módon, hogy nagyobb hangsúlyt kap a kutatás, a technológia és a digitalizáció

A fenntartható fejlődés és a természeti erőforrásokkal – például a vízzel, a talajjal és a levegővel – való hatékony gazdálkodás támogatása többek között a vegyi anyagoktól való függés csökkentésével.

Tartalom

1. célterület: Az öntözővíz felhasználásának hatékonyságát javító beruházások támogatása

- Az utóbbi néhány évben az aszályok gyakorisága és súlyossága Európa jelentős részén megnövekedett.
- A mezőgazdasági művelés alatt álló, a klímaváltozás hatásainak leginkább kitett területeken megvalósítandó cél a víz utánpótlásának biztosítása, melynek alapvető eszköze az öntözés.
- A beavatkozás támogatni kívánja a víztakarékos öntözési technológiák bevezetését, az öntözőrendszerek vízfelhasználásának optimalizálását, a víztakarékos öntözési infrastruktúra és a kapcsolódó műtárgyak fejlesztését és rekonstrukcióját, valamint új öntözővíz-szolgáltató művek és rendszerek létrehozását is.
- A támogatott beruházások elősegítik a termelés biztonságát, száraz években a vízhiány és aszálykárok megelőzését, a klímaváltozás várható kedvezőtlen hatásaihoz való alkalmazkodást.

2. célterület: A vízviisszatartás létesítményeinek támogatása fenntartható vízkészlet-gazdálkodás biztosításával

- A célterület a művelés alatt álló területekről a túrhetőnél nagyobb károkat okozó csapadékvizek összegyűjtéséhez és későbbi hasznosítását megelőző tározásához szükséges műszaki megoldásokat kívánja támogatni, a többletvizek elvezetése és hasznosítása által is hozzájárulva a mezőgazdasági termelés hozamingadozásának csökkentéséhez, a vízkárelhárítás megvalósításához és a víztakarékos, fenntartható vízkészlet-gazdálkodás biztosításához.
- A csapadékvíz-gazdálkodás megköveteli egyrészt az árkokban összegyűjtött vizeket befogadó vízfolyások tápanyag terhelésének csökkentését
- A tározók javítják a térség éghajlatváltozással szembeni ellenállóképességét, csökkentik a klímaváltozásból fakadó kockázatokat, károkat, veszteségeket.

- Szükséges az olyan közepes nagyságú tározók kialakításának támogatása, amelyek mérete már az öntözővíz kivételt is lehetővé teszi.
- A vízelvezetés kizárólag a hirtelen lezúduló, a talajt kifejezetten károsító többlet csapadékvíz elvezetésére szolgál.

3. célterület: A melioráció és a vízfelhasználás-hatékonyság javításának támogatása

- A célterület jellemzően az üzemen belüli mezőgazdasági területekhez kapcsolódó meliorációt és a meliorációs utak kialakítását támogatja.
- A nagy mennyiségben lehulló csapadékvíz a mezőgazdasági területek útjaira fizikai, ritkán kémiai hatást gyakorol, amely ellen védekezni kell megfelelő vízelvezetési és az út pályaszerkezetének állékonyságát biztosító megoldásokkal.
- Támogatási cél, hogy a talajművelés, betakarítás, az egyéb termeléshez kötött szállítás, illetve a táblák biztonságos és gyors megközelítése érdekében mezőgazdasági üzemen belüli kismértékű infrastruktúra fejlesztések valósuljanak meg.

A kiválasztási szempontok megállapítására irányadó elvek, amelyek részbeni alkalmazása is lehetséges:

Üzleti terv minősége

- a kötelezőnél nagyobb arányú vízhasználat csökkentés érdekében a meglévő öntözőrendszer felújítása, korszerűsítése esetében a minél magasabb szintű vízmegtakarítást elérő projektek előnyben részesítendőek
- az aszály érzékeny területen megvalósuló beruházások előnyben részesítendőek
- a mennyiségi okokból stressz alatt lévő víztesteken megvalósuló projektek előnyben részesítendőek

Állami elismeréssel rendelkező együttműködésben való részvétel

Vállalkozásméret

Környezet-, klímavédelmi, tájgazdálkodási és adaptációs szempontok érvényesítése (pl. környezetterhelési szempontból releváns input-hatékonyság javítása, egységnyi szennyezőanyag-kibocsátás csökkentése; újrafelhasználás vagy újrahasznosítás alkalmazása, ökológiai gazdálkodás folytatása)

Minőségrendszerekben való részvétel

Belvíz érzékeny területen megvalósuló beruházások/Aszály érzékeny területen megvalósuló beruházások, árvízi kockázati térkép szerint veszélyeztetett terület (klímaváltozáshoz való alkalmazkodás (aszálykockázatok mérséklése))

Energia-megtakarítást eredményező fejlesztések

A fejlesztés közvetlenül vagy közvetve megújuló energia hasznosításához kapcsolódik

A kötelezőnél nagyobb arányú vízhasználat csökkentés

Alkalmazott öntözési technológia

Térségi szempont

Fiatal gazda minősítésnek való megfelelés

Digitalizációt, innovációt előtérbe helyező fejlesztés

Integrációhoz kapcsolódó fejlesztés

Foglalkoztatás

Jogosultsági kritériumok

Natura 2000 gyepterületek öntözése tilos

Mezőgazdasági termelő vagy fiatal mezőgazdasági termelő:

- aki/amely a pályázat benyújtását megelőző lezárt üzleti évben a standard termelési érték (STÉ) módszertan alapján mezőgazdasági tevékenységből származó legalább 10.000 euró értékű minimális üzemmérettel rendelkezik.
- akinek/amelynek az előző évi árbevételnek legalább 40%-a mezőgazdasági termelésből származik.

Konzorcium esetén a csoportban részt vevő minden mezőgazdasági termelőnek meg kell felelnie a jogosultsági feltételeknek.

Szociális szövetkezetnek önmagában kell megfelelnie a fentiekben meghatározott jogosultsági feltételeknek.

A mezőgazdasági termelők tagságával működő szövetkezetnek:

- a pályázat benyújtását megelőző lezárt üzleti évben az STÉ módszertan alapján mezőgazdasági tevékenységből származó legalább 10.000 euró értékű üzemmérettel kell rendelkeznie és az előző évi árbevételének legalább 40%-a mezőgazdasági tevékenységből kell származnia
- a szövetkezetben részt vevő tagok előző évi árbevételét össze kell számolni, és az összesített árbevétel legalább 40%-a mezőgazdasági tevékenységből kell, hogy származzon, továbbá a szövetkezetben részt vevő tagok legalább 40%-ának vonatkozásában igazolni kell a legalább 10.000 euró értékű üzemmérettel való rendelkezést.

A beavatkozásban az agrárpolitikáért felelős miniszter által elismert öntözési közösség is jogosult kollektív beruházás végrehajtására, és az öntözési közösség a meghatározott feltételek igazolása nélkül is mezőgazdasági termelőknek minősül.

A meglévő öntözőberendezések vagy a meglévő öntözőrendszerek részeinek fejlesztésére irányuló beruházások kizárólag akkor támogathatók, ha az előzetes értékelés azt állapítja meg, hogy azok a meglévő berendezés vagy rendszer műszaki paramétereiből kiindulva mikroöntözés tekintetében legkevesebb 10%, lineár és csévélődobos berendezések tekintetében legkevesebb 15% mértékű potenciális vízmegtakarítást eredményeznek majd.

Amennyiben a beruházás olyan felszín alatti vagy felszíni vizekből álló víztesteket érint, amelyek a vonatkozó vízgyűjtő-gazdálkodási tervben vízmennyiséggel kapcsolatos okok miatt jónál rosszabb minősítést kaptak, akkor a beruházásnak az alábbi együttes feltételeknek is meg kell felelnie:

- a projektnek biztosítania kell, hogy a projekt által érintett öntözőberendezések, vagy öntözőrendszerek vonatkozásában legalább a projekt előzetes értékelése által megállapított potenciális vízmegtakarítás 50 %-ának megfelelő mértékű tényleges vízfogyasztás csökkenés történjen

Az öntözött terület nettó növekedését eredményező beruházások esetében (ide értve a 2. célterületben meghatározott beruházásokat) a 314/2005 Korm. rendelet szerinti környezeti hatásvizsgálat elvégzése a projekttel érintett terület nagyságától függetlenül a Stratégiai Terv rendelet 74. cikk (6) bekezdésében foglaltaknak megfelelően kötelező

Víztározók létesítése esetén a támogathatóság feltétele a Környezeti Körzeti Terv elkészítése, abban az esetben is, ha a projekt nem eredményezi az öntözött terület növekedését, és függetlenül a projekt által érintett terület méretétől.

A beavatkozás kapcsán támogatható költségek:

- a) Vízi létesítmények és kapcsolódó építmények rekonstrukciója, építése vagy fejlesztése;
- b) Új gépek és berendezések vásárlása, meglévő rendszerek korszerűsítése, beleértve a számítógépes szoftvereket, IKT fejlesztéseket;
- c) Az a)-b) pontban említett kiadásokhoz kapcsolódó általános költségek, például az építésszek, mérnökök díjai, hatósági eljárási díjak, tanácsadói és projekt-menedzsment költségek;
- d) A következő immateriális beruházások: számítógépes szoftverek megvásárlása vagy kifejlesztése, valamint szabadalmak, licencek, szerzői jogok és védjegyek vagy eljárások megszerzése;
- e) Az a) ponthoz kapcsolódóan szükséges ingatlan vásárlása az érintett projekt teljes elszámolható kiadásának 5%-át meg nem haladó mértékig, valamint természetbeni hozzájárulásként elszámolható a beruházáshoz elengedhetetlen, már meglévő termőföld vagy ingatlan értéke, ha nem haladja meg az érintett művelet teljes elszámolható kiadásának 5%-át. Új földterület vásárlására a beruházás max. 10%-a számolható el;
- f) Vízmérő eszközök beszerzésének és beüzemelésének költsége.

g) Kedvezményes díjú intézményi kezességvállalás

Kizárólag azon költségek támogathatók, amelyek a kedvezményezettnél legkorábban 2023.01.01-én, illetve legkésőbb 2029.12.31-én merülnek fel.

Kötelezettségvállalás: Legfeljebb 5 évig terjedő fenntartási kötelezettség

Az alaptámogatás a jogosult költségek legfeljebb 50%-a.

A támogatás maximális mértéke a jogosult költségek legfeljebb 70%-a meglévő öntözőberendezés vagy öntözőinfrastruktúra-elem fejlesztése esetén.

Fiatal mezőgazdasági termelő számára 15%-kal megemelt támogatási intenzitás adható az alaptámogatáshoz képest.

Gazdaságátadás esetén 15%-kal megemelt támogatási intenzitás adható az alaptámogatáshoz képest.

Az ÖKO minősítéssel rendelkező terméket előállító támogatást igénylő esetén 10%-kal megemelt támogatási intenzitás adható az alaptámogatáshoz képest.

Kollektív beruházás esetén 15%-kal megemelt támogatási intenzitás adható az alaptámogatáshoz képest.

Az egy projektre igényelhető maximális támogatási összeg: 15 millió EUR.

Nem támogatható beruházások

a) mezőgazdasági termelési jogok megvásárlása;

b) támogatási jogosultságok megvásárlása;

c) az érintett művelet teljes elszámolható kiadásának 10 %-át meghaladó összegű földvásárlás, kivéve a környezetvédelmi célú földvásárlást,

valamint a fiatal mezőgazdasági termelők által pénzügyi eszközök igénybevételevel történő földvásárlást;

d) állatok vásárlása

e) hitelkamat

f) beruházás olyan nagy méretű infrastruktúrákba a tagállamok által a KAP stratégiai tervükben meghatározottak alapján, amelyek nem képezik részét az (EU) 2021/1060 rendelet 32. cikkében meghatározott közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégiáknak

g) erdőtelepítésbe történő beruházások

Személyesen: 4400, Nyíregyháza, Kemecsei út 14/a
Telefonon: +36 42/430-313, +36 20/214-7008
E-mailen: palyazat@videkert.hu